Год. XXXIV — Варна, 20 ноември 1928 г. — Брой 189

Абонаментъ:
За година . . 55 лв
За 6 месеци . 30 лв.

Обявления:
Официални по 2 лв. на квадр. сант.; търговски по споразумѣние.

ВАРНЕНСКИ ОБЩИНСКИ ВЕСТНИКЪ

ИЗДАВА ВАРНЕНСКАТА ГРАДСКА ОБЩИНА

ИЗЛИЗА ВСѢКИ ПЕТЪКЪ.

Всичко, що се отнася до вестника, да се изпраща до кметството — Варна

Редакцията ул. „Царь Бориссъ", Бабаджовото здание II-ия етажъ.

Броя 1 левъ.

Прехраната на града

Грижитѣ за осигуряване ефтиното продоволствие на бѣднитѣ варненски граждани всѣкога сж били на първо мѣсто въ дейностьта на днешното постоянно присѫтствие на общината. Било чрезъ продуктитѣ, добивани отъ общинскитѣ стопанствa, било чрезъ набавянето на такива отъ комисарството, било чрезъ набавянето на такива отъ комисарството по прехраната, всѣкога общината е доставяла на бѣднитѣ граждани ефтини продукти и съ низкитѣ цени е подържала нормалното положение на пазаря и е пресѣчала пѫтя на спекулата.

Напоследъкъ общината обърна сериозно внимание на въпроса за осигуряване на гражданитѣ ефтинъ и доброкачественъ хлѣбъ и чрезъ дадения ѝ на неино разположение кредитъ отъ 5 милиона лева започна усилено закупване на зърнени храни, които складира въ нашитѣ за цельта складове. По този начинъ, разполагайки съ единъ достатъчно голѣмъ запасъ отъ храна, общината ще може въ даденъ моментъ на криза въ житното тържище или на опитъ на спекула, да хвърли въ фурнитѣ свое бращно и осигури ефтиното продоволствие на населението съ хлѣбъ. Така общината въ всѣки критиченъ моментъ може да бѫде господарь на положението и да се чувствува съ развързани ржце.

Складирането и закупуването на храни върви много усилено, и въ тази насока се действува много енергично отъ комисарството по прехраната.

Една друга голѣма грижа на пост. присѫтствие и за тази година бѣ да осигури на бедното население ефтини дърва. За тази цель то успѣ да уреди снабдяването на града съ дърва отъ стопанството „Тича", и последното редовно изпълнява дадения му нарядъ. Независимо отъ това общината разполага съ дърва и отъ своето сечище, които започнаха да се раздаватъ вече на нуждаещитѣ се.

По тоя начинъ, осигурявайки населението съ ефтино топливо, хвърляйки на пазаря свои дърва, общината ще запази тѫхния нормаленъ пазаръ у частнитѣ търговци и не ще изложи на рискъ бѣднитѣ граждани да бѫдатъ ощетявани

Четете „Варненски общински вестникъ."

Общинския съветъ.

Електрификацията на града.

Запасяването града съ жито и дърва. Отпуснатитѣ кредити.

16 ноември 1928 г.

Заседанието се откри отъ кмета г. Н. Поповъ.

Присѫтствуватъ почти всички общински съветници.

Заседателната зала е буквално препълнена отъ слушатели.

Преди да се пристѫпи къмъ дневния редъ.

Б. Божинъ въ пита, дали съвета въ преледното заседание ще се занимае съ назначаването на ст. общински лекарь.

Кмета: Дневния редъ е много голѣмъ. Ако остане време, съвета ще се занимае съ този въпросъ

Пристѫпи се къмъ разглеждане на дневния редъ

Докладваха се нѣколко търга по доставката на нѣкои потрѣби за училищното н-во, които се угвърдиха така, както се докладваха.

По търга за доставка на покѫщнина за основнитѣ училища, Б. Божиновъ поиска, макаръ и на по висока цена, да се достани покѫщнината, понеже нуждата отъ такава е голѣма.

Кмета: Доставката ще стане по доброволно съгласие, търга може да се състои следъ 2—3 дни. Ако нуждата е належаща, покѫщнината може да се достави сега; ако, обаче, предъ видъ на това, че учебната година вече отдавна е почнала, тая покѫщнина не е толкова належаща, търга да се произведе идната година.

Съвета удобри единодушно предложението на г-нъ кмета.

Следъ приключването съ тия нѣколко търга, кмета г. Поповъ направи обширно изложение по въпроса за запасяването града съ жито съ общински средства.

За покупката на това жито, каза г-нъ Поповъ — комисарството по прехраната откри варантна смѣтка при популярната банка.

За покупката на жито за регулиране на цените на бращното и хлѣба превъ вимата, комисарството си откри варантна смѣтка при популярната банка съгласно решението на общинския съветъ, по която смѣтка споредъ условията на банката, комисарството е длъжно да внася 15% моржъ, сир. срещу всѣка изтеглена отъ банката сума за покупка на жито, да внася свои пари въ размѣръ на 15%. Цѣлиятъ отпуснатъ ни отъ банката кредитъ възлиза на 4 милиона лева, която сума сме почти изтеглили и по нея дължимъ 15% или 600,000 лв. Като гириция срещу сумата, която отпуща банката, комисарството е длъжно да внесе 600,000 лева, било въ пари, било въ жито.

Комисарството, обаче, не разполага съ тия пари Вие дадохте право на комисарството да сключи варантенъ кредитъ. Азъ смѣтамъ, че общината може да даде тази сума. И азъ я дадохъ, и е вложена въ покупка на жито Моля почитаемия съветъ да одобри даването на тази сума отъ общината на комисарството.

Ав. Гачевъ: Азъ смѣтамъ, че кмета не трѣбва да ни севира съ този въпросъ. Това е една чисто административна операция. Кмета може да ги даде на разположение на комисарството, за да ги използува то за закупването на жито. Не е нуждно съвета да взима специално решение.

Кмета: Едно пояснение: Не се каква община да произведе разходи. Кмета не може да отпусне тази сума по административенъ редъ, и за да се изпълнятъ формалноститѣ, които се изискватъ отъ контрольорството, общинския съветъ трѣбва да реши да се отпусне тази сума на разположение на комисарството.

Янко Цанковъ иска съвета да погледне по сериозно на въпроса. Комисарството има да играе голѣма роль.

Той се спре на предназначението на комисарството, като институтъ, който трѣбва да бѫде истински регуляторъ на цените на продуктитѣ въ града Оратора смѣта, че постоянното присѫтствие трѣбва да проучи добре въпроса, за да може да му се даде едно по правило разрешение. Г. Цанковъ се страхува отъ рискъ, който общината поема съ доставката на житото.

Кмета: За значението на комисарството се е говорило много пѫти Общинския съветъ вже решение то да сѫществува и съвета вже решение да му се възложи функцията за продоволствуването на града Съвета вже съ акламации решение да се сключи заема подъ гаранция на общината за доставка на жито. Ако може да става дума за нѣкаква отговорность, тя е и за 5 тѣ милиона лева, които ние изтеглихме вече отъ банката.

Житото се купува само отъ борсата. Ако съвета не желаеше да прави рискъ, той нѣмаше да вземе това решение. Банката може да ни държи отговорна, че не изплатихме отговорното си задължение.

Накрая съвета реши да се отпусне сумата 600,000 лева на разположение на комисарството.

Следъ приключването съ този отъ голѣма важность за гражданството въпросъ кмета съобщи на съвета, че постоянното присѫтствие е правило постѫпки и за доставката на дърва на по-ефтина цена за по бедното население на града По силата на едно обещание дадено отъ м-вото на благоустройството, комисарството е сполучило да влѣзе въ съгласие съ управлението на трудовото стопанство „Тича" за доставката на едно голѣмо количество дърва.

Тѣзи дърва ще се дават на гражданитѣ при сравнително по ниски цени отъ ценитѣ на свободния пазарь.

Доставката на дървата започна, каза г. кмета. Открихме единъ складъ вече и сега имаме 10—15 вагона дърва готови на складъ. Доставката продължава. Ще трѣбва съвета да открие единъ оборотенъ кредитъ на комисарството, за да може да устои на ангажиментитѣ си къмъ трудовото стопанство „Тича".

Ще трѣбва да добавя, че сумата се дава за използуване. Впоследствие пакъ ще се върне.

Имаме обещание, дървата да се даватъ съ 20% по ефтино отъ тарифната цена на стопанството. Дървата ще се даватъ на гражданитѣ около 610—615 лева.

Въпросътъ е да се реши по принципъ, дали тази инициатива на пост. присѫтствие се удобрява или не

Ав. Гачевъ: Наша длъжность е да направимъ всичко необходимо да дадемъ ефтино гориво на гражданитѣ

Ние трѣбва да намѣримъ средства за да доставимъ дървата.

Нека пост присѫтствие употреби максимална енергия да достави часъ по скоро дърва на гражданитѣ.

Ако въ касата нѣма средства да се даде на комисарството оборотенъ кредитъ, ние нѣмаме нищо противъ.

Г. Даскаловъ: Кредита, който се иска трѣбва да се отпусне. Вѣрно е, че сме закъснѣли съ отпущането на кредита, но по добре късно отколкото никога. Ние ще давамс дърва съ 150 лева долу отъ по пазарнитѣ цени.

Не трѣбва да се забравя, че превъ зимата дървата на свободния пазаръ може да се покачатъ на 1000 лева. Нашитѣ дърва ще се даватъ пъкъ 600 лв.

Оратора напълно одобрява направенитѣ постѫпки отъ постоянното присѫтствие и апелира да се отпусне оборотенъ кредитъ на комисарството.

Кмета: Ние имаме обещание за едно голѣмо количество. Каква е възможностьта да имаме такова количество, ще видимъ. На всѣки случай ние взехме мѣрки да се доставятъ дървата редовно. Ние искахме отъ министерството на благоустройството нашия нарядъ да бѫде привилигированъ и се надѣвамъ че обещанието, което ни се даде въ това отношение, ще бѫде изпълнено.

Азъ смѣтамъ, че прихода отъ 500,000 лв. ще бѫде достатъченъ на комисарството.

Янко Цанковъ: Нека общината да се откаже отъ доставката на дърва, понеже популярната банка доставя дърва за гражданитѣ.

Кмета: Популярната банка дава дърва само на своитѣ членове Независимо отъ това, за Варна сж потрѣбни 80000 тона дърва годишно: комисарството ще добие отъ своето сѣчище 6000 тона; популярната банка има поржчани за 10,000 тона, отъ които една часть сж въ Гьовикенъ и едва ли ще почне да ги доставя, а конкурентни дърва ще имаме около 15000 тона. Това е само една мравка. Ние нѣмаме нищо противъ банката — напротивъ, ние ѝ помагаме.

Б Божиновъ: Идеята е отлична. Азъ похвалявамъ сърдечно инициативата на г. кмета.

Смѣтамъ, че комисарството не може, въпреки усилията си, да равчита на успѣхъ. Ако дървата може да се даватъ 650 лева — това е много добре. Азъ съмъ подръжникъ на идеята на г-нъ кмета да работи въ това направление.

С. Саволъ: Трѣбва да се даде всичката възможность на комисарството да достави дървата.

Той се съмнява, дали ще може да се получи това голѣмо количество дърва

Оратора прави предложение да се доставятъ и камени въглища въ по голѣмо количество, защото сж по ефтени отъ дървата. Съ това ще се намали търсенето на дърва и ще се намали цената имъ.

Ав. Гачевъ предлага, като се гласува кредита да се определятъ и хората, които ще иматъ право да се ползуватъ отъ дърва.

Д Янакиевъ: Две мнения нѣма, че трѣбва да се доставятъ дърва за варненското гражданство. Ние сме длъжни да удовлетворимъ тѣзи нужди на гражданството.

г. Янакиевъ се спре по-обширно върху значението на комисарството Той смѣта, че трѣбваше да се предаватъ срѣдства за дърва въ редовния бюджетъ на общината Би трѣбвало въпросътъ за дървата да се разреши много по рано — преди 4—5 месеца.

Макаръ и късно, той е за отпущането на кредита.

Д-ръ Ранковъ: И ска да се отпусне кридитъ и за набавяне фуражъ за добитъка на гражданитѣ.

Кр. Петковъ: Пост. присѫтствие е видѣло, че тази година дървата ще поскѫпнатъ, но, дървата отъ общинското сѣчище сж много малко съ сравнение съ друга година, и се е наело да достани дърва за града отъ трудовото стопанство „Тича" Пост. присѫтствие не може да бѫде обвинено, че не се е сѣтило по рано.

Азъ питаи: защо ние не се сѣтихме по рано да препоржчаме тѣзи мѣрки, и ако пост. присѫтствие не ги вземе, да имаме всичкото право да го упрекваме въ бездействие?

Азъ мисля, че пост. присѫтствие заслужава една похвала, че мисли по тови важенъ, така важенъ въпросъ и е взело само инициативата.

Ще доставимъ толкова, колкото можемъ. Колкото ни дадатъ, то ще бѫде въ наша полза.

Азъ сѫщо препоржчвамъ на пост. присѫтствие да вземе мѣрки и за доставка на камени въглища.

Кмета: Единственото възражение, което се прави е, защо пост. присѫтствие тази добра работа не е предприело по рано

Трѣбва веднага да отгокоря, че ние не знаехме, какво ще бѫде нашето производство, и второ, ние не можемъ да знаемъ, каква ще бѫде цената на дървата. Не бива да се изпуща изъ предвидъ обстоятелството, че дървата миналата година въ срѣдата на зимата спаднаха много. Общината отъ редовнитѣ си срѣдства не може да ангажира подобни суми за такива предприятия. Редовнитѣ бюджетни средства не могатъ да бѫдатъ използувани за такива доставки. Това ще стане, когато имаме възможность. Общината, чрезъ своето пост. присѫтствие прави възможното да отдѣли тѣзи срѣдства днесъ — вчера не можеше.

Това дѣло е добро и отъ интересъ за гражданството.

Общината има сила да отпусне 500,000 лева.

Що се отнася до каменнитѣ въглища, ще се опитаме да направимъ нѣщо. Миналата година имахме едно малко количество. Тази идея не е лоша.

Следъ обясненията на кмета г. Н. Поповъ съвета реши единодушно да се отпуснатъ 500000 лв. на комисарството за доставка на дърва.

19 ноември 1928 г.

Заседанието се откри отъ кмета г. Н. Поповъ.

Г-нъ Бръчковъ направи питане по нѣкои благоустрействени въпроси и специално по положението на пазарнитѣ площади въ града, които се намиратъ въ окаяно положение.

Кмета г. Поповъ: Въпроса пазаритата е действително важенъ. Пазаритата въ града се намиратъ действително въ много лошо състояние. Азъ възложихъ на техническата дирекция да изработи подробенъ и обстоенъ планъ за привеждане въ пъленъ редъ общинското пазаритще предъ пожарната команда. Общитѣ идеи, които ще легнатъ въ благоустрояването на тоя пазаренъ площадъ, сѫ изложени въ увоната стития отъ последния брой на Общинския в-къ. Площада ще се павира, ще се каналисира и ще се снабди съ водопроводъ за неговото поддържане въ чистота. Планътъ сега се изработва. За другитѣ пазаритата още сега неможе да се предприеме нѣщо — ще вървимъ постепенно, за да завършимъ всичко, което сме започнали, а не да го оставяме наполовина.

Бръчковъ: Ако другитѣ пазарни площади немогатъ, по липса не срѣдства, да бѫдатъ уредени, да се проучи въпроса за изменение регулационния планъ на града и тѣ да се разпродадатъ.

Авр. Гачевъ прави питане по уволнението на трима пожарникари, които сѫ подали заявление за нѣкои порядки въ пожарната команда и за известни действия на пожарния командиръ, и които по поводъ на това заявление били уволнени.

Кмета заявява, че П. Пр. е властно да уволнява и назначава персонала. За случая е назначена анкета, и понеже въпроснитѣ пожарникари сѫ проявили недисциплинираность — тѣ сѫ уволнени. Ако се установи, че сѫ прави, ще бѫдатъ върнати.

Авр. Гачевъ иска въ анкетата да участвуватъ общински съветници отъ опозицията.

Д. Янакиевъ подържа сѫщото.

Кмета: Нека назначената анкета се завърши, и ако съвета остане недоволенъ отъ нея — да назначи такава отъ своя срѣда.

Раздаде се протокола на техническата комисия по търга за електрификацията.

Кмета г. Поповъ: Понеже протокола ще трѣбва да се проучи отъ г. г. съветницитѣ, нека дебатитѣ по него се отложатъ, още повече че това се налага по следнитѣ причини: 1) Сами тѣ фирми поискаха да имъ се изпратятъ преписи отъ протокола, за да видятъ, дали могатъ да направятъ нѣкои нови отстѫпки предъ общината. 2) Фирмата Колбанъ се отказа отъ гаранциитѣ и даде по тоя начинъ значително преимущество на офертата си; 3) Шкода държи на гаранциитѣ си, но Популярната банка се съгласи да ни гарантира, срещу една комисиона отъ 700 хил. лв. Другитѣ банки, къмъ които се обърнаха, предложиха по-тежки условия. Отъ Шкода получихме днесъ телеграма, отъ която може да се разбере, че тя е готова да се откаже отъ гаранциитѣ; 4) трѣбва достатъчно да се проучатъ и дообяснятъ офертитѣ на на мина „Черно море“. Ако общинскитѣ съветници иматъ да повдигнатъ нѣкои принципни въпроси по тоя случай, нека се изказатъ.

Бръчковъ: Протокола на техническата комисия е подписанъ при особено миение отъ инженеритѣ Маджаровъ и Вълчевъ. Да се даде разяснение по това тѣхно особено мнение, а сѫщо така да се поясни хода на преговоритѣ съ мина „Черно море“.

Ж. Желябовъ: Когато ще се разглежда въпроса за електрификацията въ съвета да дойдатъ членоветѣ на техническата комисия и да развиятъ своето мнение и схващане предъ съвета. Предложението му се прие.

П. Стояновъ: Има два принципни въпроса, които трѣбва добре да се разгледатъ и проучатъ, за да не изпаднемъ въ нѣкоя грѣшка: 1) Има ли право общината, следъ като е произвела единъ търгъ и получила оферти по него, да продължава да води преговори съ конкурентитѣ и 2) какъ ще се създаде централа, при условие на 6 годишно използуване, което въ сѫщность е единъ заемъ въ натура и материяли, безъ референдумъ. Щомъ закона за референдума се заобикаля, трѣбва въпроса добре да се проучи, за да не изпаднемъ единъ день до безизходно положение предъ сметната палата. Да се назначи комисия отъ юристи да проучи добре въпроса.

Кмета: Повдигнатитѣ въпроси сѫ взети подъ внимание. Ние въ всѣки случай си вземаме бележка отъ казаното.

Пристѫпи се къмъ удобряване на нѣкои търгове.

Докладва се нѣкои отъ добититѣ отъ житната борса храни да бѫдатъ продадени на търгъ, а варивата да се задържатъ за комисарството по прехраната.

Ст. Савовъ е противъ даването на комисарството. Нашето комисарство по прехраната е единъ боленъ въпросъ. То не оправдава назначението си и служи за прехраната на партизани.

Авр. Гачевъ подържа Савова. Иска точна смѣтка за разборитѣ на комисарството и за неговитѣ доходи и разходи. Да се назначи къмъ него една контролна комисия, която да държи въ течение съвета за работата му. Продуктитѣ отъ борсата да отиватъ въ него, а да не се продаватъ на търгъ.

Кмета прави предложение необходимитѣ за комисарството храни и варива да се даватъ нему, а излишнитѣ да се продаватъ. Приема се.

Докладва се договора за наемане една стая за курортното бюро въ зданието на Бабаджовъ, срещу наеменъ срокъ 4000 лв.

Станаха пререкания между г. Ст. Савовъ, г. кмета и г. пом. кмета Димитровъ по въпроса за курортното бюро, за неговия персоналъ и за работата на последния. Въ пререканията взе участие и общ. съветникъ г. Ж. Желябовъ.

Кмета обясни, въ какво се състои по настоящемъ работата на бюрото, и че въ него работятъ 3 надничари съ по 80—100 лева надница.

Предлага ораторитѣ по на предъ да провѣрятъ работата на бюрото, а сетне да дебатиратъ. Поканва г. Савовъ, ако поема отговорность нека направи предложение за закриване бюрото.

Предложението за наемане помѣщение на бюрото не бѣ удобрено отъ съвета.

Удобриха се нѣколко други търга, както и нѣкои предложения и искания отъ страна на техническата дирекция; за доставка на чакъкъ, на цимент, за увеличаване надницитѣ, за ломене на чакълъ, за превозъ на сѫщия и пр. споредъ докладитѣ на инженеритѣ г г Миревъ, Кърджиевъ и Стояновъ.

Развиха се дебати по поводъ повдигнатия отъ г. Авр. Гачевъ въпросъ за наемането на ботници за техническата дирекция и отдаването на работата да не става чрезъ предприемачи, а направо съ работници. Г да П Стояновъ, инж Божиновъ и г. Бръчковъ изтъкнаха невъзможността този принципъ да бѫде приетъ като правило поради това, че е свързанъ съ другъ по голѣмъ въпросъ — тоя за развиване на техническата дирекция на по други начала.

Ст. Савовъ предлага общината да си купи собствена каменотрошачка и камиони за превозване чакъла.

Ц. Ханджиевъ (пом. кметъ) докладна и бѣ прието: застраховането на морското казино при д во „Сила“ и озеленяването на нѣкои бездомници, както и оформяване нѣкои заграбени и застроени общински места.

Заседанието се вдигна.

„Гръцкитѣ“ черковни и училищни имоти
въ Варна. Исторически документи.

На 28 т. м. въ София ще се гледа отъ гръцко българската смесена комисия по изселването дѣлото по черковнитѣ и училищни имоти на нѣкогашната гръцка община въ Варна.

Въ връзка съ това дѣло юристъ консулта при общината е изпратилъ следното изложение до комисията:

Въ допълнение на възражението ми отъ 2 XII. 1927 год вземамъ свободата да доведа до Вашето знание следнитѣ обстоятелства, които ще сѫ отъ естество да принесатъ нѣщо за уясняване на това, че претендиранитѣ по горното Д/30702 имущества никога не сѫ „принадлежали“ на така наречената и несѫществуваща „гръцка община“ въ гр. Варна.

1 Следъ сраняването на всички балкански народи отъ османскитѣ турци, чийто воененъ духъ се е движилъ отъ фанатизма на „Исляма“, унищожена е била Българската патриаршия въ Търново. Турцитѣ, чието национално съзнание се е обуславяло тогава не отъ расовото потекло, а отъ религията (впрочемъ, така е било и въ Византия), не сѫ могли да правятъ по снова време разлика между балканскитѣ православни народи—българи, гърци и пр. За тѣхъ всички, които не били мохамедани, били слети въ обща друговерска маса—гяури „румъ милетъ“ и за единственъ религиозенъ началникъ имъ счели Цариградъ. Православенъ Патриархъ Българската аристокрация въ предѣлитѣ на заробената българска земя, както и цѣлото духовенство, сѫ били прогонени, или подложени на сѣчъ. Народа остана безъ духовни водители, та освенъ политическото робство, настава и пълно духовно робство. Патриаршеското (Цариградско) духовенство се е развратило, откупвало службитѣ си въ българскитѣ епархии и е подхвърляло на волуми и грабежи българтата маса, за да изкара похарчен тѣ по откупа на сдужбата си пари. Особено безкруполни и жестоки сѫ били фанариотскитѣ епископи, които сѫ били откупили подръжката на турското правителство и станали пълни господари на българскитѣ епархии; *славянскиятъ езикъ въ църквитѣ е билъ звменъ съ гръцки.* Въ градоветѣ (освенъ въ Котелъ, Габрово и др чисто балкански градове) това патриаршеско духовенство открило елински училища. Ограбенията отъ това духовенство български народъ е тънѣлъ въ духовна и материална нищета. Заможнитѣ българи, отъ користолюбивъ интересъ, сѫ ставали елинофили и сѫ учели децата си въ елински училища. Даже виновникътъ за откриването на първата българска гимназия, Априловъ, до 1830 г. се е считалъ за елинъ. Но заспалата му национална съвесть била пробудена отъ Юрий Венелинъ, който пропѫтувалъ по българскитѣ земи и напомнилъ съ книгата си на чужденцитѣ, за които българскиятъ народъ билъ изчезналъ отъ земята, че той живѣе, но охка подъ двойното робство—политическо подъ османскитѣ аги и духовно подъ разпуснатото фанариотско духовенство. До каква степень е стигнала тая разпустнатость, се вижда отъ съвременника на тия събития, Неофитъ Бозвели (починалъ въ 1848 г.) въ книгата му „Мати Болгария“:

„Когато владиката (гръцкиятъ) тръгналъ по селата да
„събира данъка си, него придружавала многочисленна
„свита отъ 15 градски чорбаджии, 35 попове, протосингелътъ му, 4 дякони, 25 калугери, 65 селяни, двама граматици. 1 кафеджия, 1 аячия, 2 чибукчии и пр. Той

Фейлетонъ.

Хамелеонъ.

Въ кафенето стоятъ двама души, сърбатъ сърцераздирателно кайве и разговарятъ:

— Та какъвъ бѣхтѣ ваша милость?

— Коренякъ.

— Коремъ якъ ли? То ако питашъ, и азъ съмъ съ коремъ якъ като овчи мѣхъ, ама нѣмамъ желание всичко да изгълтамъ, та за другитѣ нищо да не остане.

— Не коремъ якъ, ами коренякъ.

— А каква собствено часть отъ речьта сте вие кореняцитѣ? Отъ царски коренъ ли сте или нѣкакво ново племе?

— Ние сме потомци на Аспаруха, ние сме коренни жители на Варна и съ една дума — ние сме сольта на тоя градъ.

— А-ха, чувахъ за васъ Вие сте единъ видъ културно-просветно дружество за превземане на властьта и освенъ вашия коренъ другъ не признавате. Чувахъ, че вие сте нѣщо такова — бамбашка нѣщо. Ако ви гледа човѣкъ отъ вънка, сте българи, ако ви пита на сърсето — гърци а официалниятъ ви езикъ е турски. Съ една дума, дето се вика, тюрлю гивечъ.

— Моля, моля.

— Безъ молби. Чувай да ти кажа. И азъ съмъ отъ коренъ. Роденъ съмъ нѣкѫде въ Тракия, знамъ и чувствувамъ, че съмъ българинъ, ама коренякъ не съмъ. Защото коренътъ на нашето племе е все български; езикътъ му е български, сърцето му е българско. Съ една дума, азъ съмъ отъ чистъ натураленъ български коренъ. И като чувамъ хора като ваша милость да говорятъ, че сѫ кореняци, и че въ тѣхнитѣ жили тече само българска кръвь — кипва ми келя Абе, арка дашъ, ще ме простишъ за турската лакърдия, то бива тепегьозлукъ бива, ама толкова не бива. Ако рекатъ Аспарухъ или Крумъ, царство имъ небесно — да станатъ тъй нѣкакъ си отъ незиайнитѣ си гробове и да чуятъ, какъ вие, дето не знаете корена си, се хвалите, че сте натурални тѣхни потомци, май тѣсна ще ви се види касабата и ще се напъхате въ миши дупки. Защото тия чисти българи, които, като чуеха гръкъ, — злъчката имъ засѣдаше на гърлото, нѣма да ви простятъ свътотатството съ тѣхнитѣ имена. Кореняци! Какви сте вие кореняци, единъ господъ знае. Синоветѣ и братята ви служатъ по гръцкитѣ полкове, а майкитѣ ви не могатъ да си обърнатъ езика по български. Разправятъ, че отъ силно родолюбие вие сте дигали гръцки байряци и сте прибирали по домоветѣ си гръцкитѣ андарти на генералъ Гей следъ примирието; а пъкъ ваши братя сѫ целували политѣ на ромжнскитѣ генерали. Ако вие такъвъ коренътъ — хичъ да го нѣма. После, какво въ сѫщность се напъвате да постигнете вие Ужъ сте културно-просвѣтно и икономическо дружество, пъкъ за властьта сте си ококорили очитѣ, като невестулки. И кое ви дава право вие да имате теренъ да управлявате сждбинитѣ на тоя градъ? Навсѣкѫде, кѫдето е българско и се вѣе българско знаме всички българи сѫ равни. И всѣки българинъ, роденъ отъ българска майка, има право да нарежда работитѣ й. Отде на кѫде вие сте седнали да се делите като метиляви овци, и да смѣтате себе си съ една педя по високи отъ своитѣ себеподобни? Ако седнемъ всички да се дѣлимъ на кореняци, споредъ мѣстото, кѫдето сме се родили, и да изберемъ по единъ отъ умрѣлитѣ си царе, България ще се преобърне на една държава на племена, които, вмѣсто да градятъ общото благосъстояние на държавата, ще се уловятъ за коситѣ.

И чий хлѣбъ ядете вие — български или кореняшки? На кой царь данъкъ плащате — на български или на кореняшки? Да прощавашъ, твоя милость, ама вие сте едно недоразумѣние.

— Ти идвалъ ли си, господине, въ нашето днужество да чуешъ нашитѣ лозунги и слово?

— Не съмъ, и не ми трѣбва. И какво слозо ще чуемъ. Вие имате нужда да ви научи нѣкой български да приказвате, а сте седнали да говорите за култура и просвѣта. Въ България сте се родили, българско училище сте свършили, а български не знаете. И вие ще нареждате българскитѣ работи. Па, между насъ казано — лафъ бурда калсънъ — ако рече да ви претърси човѣкъ, я нѣкоя гръцка граматика ще намѣри въ кѫщата ви, я нѣкой гръцки паспортъ въ джеба.

Коренякътъ се завърта настола си брѫкна си въ джеба, хвърли два лева на масата и хукна на вънъ.

А неговиятъ събеседникъ го изгледа отподире, плюна и процеди презъ зжби:

— Хамелеонъ!

„мъкнѣлъ подире си равни „тенджури, легени, ибрици, „наргелета и пр. И всичката „тая свита селото било длъж„но да храни два-три дни, „презъ което време владика„та вършелъ своитѣ грабе„жи: 550 гроша за светяване „вода за всичко село, 1550 — „2200 гроша да разведе съп„рузи, 500 гроша да ги поми„ри, 250 гроша за литургия, „550 гроша да служи въ църк„вата, 3300 гроша милостиня „отъ цѣлото село, 8 гроша „отъ вдовецъ и вдовица и пр. „После вече идѣли данъцитѣ „въ натура: отъ всѣкиго по „50 оки жито и ечемикъ, 250 „оки ябълки, сушени сливи, „круши и пр. Следъ туй идѣ„ли подаянията за свитата: „150 гроша за протосингела, „350 гроша за челебиитѣ, 200 „—за дяконитѣ, по 50 на ка„феджията, чибукчията и пр.“

Въ едно българско оплакване превъ 1845 год до Цариградъ противъ Търновския владика — гръкъ дословно се пише: „то ва чудовище, а не вече архиерей“ . . : Все въ едно прошение до Султанъ Абдулъ Меджида се пише противъ тоя „Търновски архирей, сжщи гръкъ . . . Той се натоварилъ, говори, съ хиляди борчове, че иска да съблича свѣта, и ако му проговори нѣкой молебно споредъ евангелский законъ за сирома ситѣ, а той безъ наше ведение ги праждосва въ заточение, дающъ фесати, че му се противятъ на пълномощното, което купилъ съ много грошове“ . . ,

Сжщото положение е било и въ Варненската епархия и подъ тоя гнетъ градското, и около население сж издържали църкви и духовенство. Това население е строило и подържало съ свои срѣдства и помощи църквитѣ, училищата и др християнски имоти; отъ неговата бедна кисия сж се обогатявали изправетитѣ отъ Цариградската патриаршия фанариотски духовници. Населението е било принудено да слуша словото Божие на неразбираемия отъ него гръц ки езикъ. Че варненското православно население въ първата половина на XIX вѣкъ не е знаело гръцки езикъ, свидетел ствува единъ бившъ гръцки консулъ тамъ превъ 1850 год. André Papadopoulo Vretos Ancien Consul de Grèce a Varna et à Ve nize. La Bulgarie Ancienne et Moderne. St Peterbourg 1856 (книга та се пази въ Варнен. Археол. Музей) Въ предговора си къмъ книгата Г. Вретосъ пише, че превъ 27 месечното му пребиваване въ Варна и чревъ екс курзиитѣ въ нѣколко вжтреш ни градове на България, които екскурзии е билъ длъженъ да пра ви въ качеството му на консулъ на Гърция, нему се удало да събере статистически и търговски сведения за България. Въ всѣки редъ на книгата му се чете, че Варна е „българска“. На стр 151 пише, че Северна България била защитена отъ крепостьта Варна; а на стр. 197 — „Балчикъ единъ день ще съперничи на *Варна*. Съ последния градъ ще се занимаемъ по надълго, защото е *„морската столица на Бълария“*.

„Населението на Варна е около 16,000 души: 8300 турци, 6100 православни християни, 1000 арменци, 30 евреи — всич ки турски поданици, и 150 елински и йонийски поданици. Православнитѣ християни иматъ четири църкви; най старата е Св. Богородица (стр. 215).

Много Цариградски гръцки търговци изпратили свои пред ставители въ Варна, и поради нуждата отъ гръцкия търговски езикъ християнското население, най-вече младото, почна ло да учи гръцки, особено кога то архиереятъ Иосифъ открилъ първото християнско училище въ Варна превъ 1840 год. По-

нататъкъ (стр. 216) Вретосъ дословно пише: *„Преди 1840 г., освенъ архиерея и духовенството му, само 3 - 4 чорбаджии знаеха гръцки въ Варна.“*

Впоследствие българскитѣ търговци се принудили да изучаватъ децата си и на гръцки езикъ, защото, както свидетелствува Вретосъ, търговския обобмѣнъ между Варна, Цариградъ и Европейскитѣ пристанища се засилилъ извънредно много, и тѣ се нуждаели въ тѣхната търговия отъ езикъ търговски, особено следъ публикуването на султанския „танзиматъ.“ За него Вретосъ пише (на стр 217) следнього: „Следъ публикуването на танзимата (1839 г.) и най-вече следъ като турското правителство даде свобода на *българитѣ* да извезятъ хранитѣ си направо за странство, Варна направи грамаденъ у с п ѣ х ъ.“ Превъ 1847 год лордъ Палмен стъръ, британскиятъ министъръ на външнитѣ работи, виждайки търговското и политическото значение на Варна, побързалъ да изпрати агенти съ титла Consul de Bulgarie.

Но г. Вретосъ, не е посмѣлъ да назове варненското население съ истинското му име, бъл гари, а употрѣбява думата „православни християни“ (така сж се назовавали и самитѣ българи въ отношенията си съ висшето духовенство не само въ Варна, но и въ вжтрешностьта на Бъл гария) Това той прави за всички крайбрѣжни градове, *идѣто е нѣмало гърци*, или сж били незначително число, напр. за Бал чикъ (стр. 197) че „християнското“ население възлизало на 500 души; за Каварна — (стр. 192) населенъ билъ изключително отъ 500 души „християни“ и *„нѣколко* елини и йонийци — търговски представители.“ Но за Созополъ, гдѣто гръцкия елементъ е билъ малко по-значителенъ, (стр. 244) г. Вретосъ смѣло употрѣбява думата „гър ци православни“ Грижитѣ му за елинизма въ Варна ще да сж били голѣми, тъй като на стр. 215 се оплаква, че *малкото число елини* тамъ „бивали асимилирани отъ *българитѣ*, които заселявали цѣлата околность.

Че християнското население въ Варна и околностьта е било българско, се установява не само отъ гърка Вретосъ, но и отъ англичанина Чарлъ Дикенсъ (1812 - 1870), който по време на кримската война е билъ въ Варна като кореспондентъ на в. Daily News. Сжщото констатирва и историкътъ Юрий Венелинъ, който превъ юний м цъ 1830 год. пребивялъ въ Варна съ научна цель, както и Викторъ Тепляковъ (Писма изъ Болгарий. Москва 1833)

Но както почти по цѣлата българска земя, така и въ Варна духовенството, а особено на ржководнитѣ мѣста, е било гръц ко. Службата е била изпълнявана на гръцки, и на молбитѣ на българитѣ за роденъ езикъ въ църквитѣ или не се е обръщало внимание, или пъкъ побуднитѣ отъ тѣхъ сж били заточвани.*)

Всички църкви въ Варна сж строени изключително съ срѣдствата на християнското православно население. За тѣхъ не само че не сж получавани суми

*) Такъвъ случай имаме и въ Варна. Митрополитъ Иоакимъ е писалъ до цариградския патриархъ противъ българина свещеникъ Константинъ Дъновски (който е открилъ първото българско училище въ Вар ненско, с. Хадърджа въ 1847 г., а въ 185[illegible] г. р коположенъ за свещеникъ въ Варна)

„Затова умоляваме Негово Све„тейшество и Св. Синодъ, и заедно „съ менъ сжщо молятъ почитаемитѣ „старейшини и тукашни първенци, „да благоволи и издействува да се „издаде Височайша заповѣдь за от„далечаването на този служитель „(К. Дъновски) въ нѣкой отъ све„тогорскитѣ мънастири. Съ това ще „се премахне най главното зло (бъл„гарско б. н) и ще се обуздаятъ другитѣ.

отъ Патриаршията, а наопаки — населението е плащало данъци на последнята. Това ще установятъ въ заседанието на Почитаемата Комисия стари люде, чиито бащи сж бивали заставени отъ архиерея да ходятъ заедно съ него по просия въ околнитѣ села.

Фактътъ, че дълго време ржководното духовенство въ Варна е било гръцко, не може да направи и църквитѣ гръцки, въщото тѣ не принадлежатъ на свещеницитѣ и архипастиритѣ, а изключително на православното население съ чиито срѣдства тѣ сж били издигнати и подържани *въ името на християнския култъ* и далечъ отъ мисълта за нѣкаква елинска идея, макаръ това да се е искало на патриаршеското духовенство. *Но и самата патриаршия, се е считала за представителка на цѣлото православно население въ турската империя безъ разлика на народность*; така е била тре тирана тя както отъ турското правителство, така и отъ православната покровителка — Русия.

2) Никога турското правителство не е признавало въ предѣлитѣ на империята *„гръц ка“* християнска община, а само християнска община — (Communauté Chretienne Orthodoxe). Името „гръцка община“ е било тенденциозно лансирано отъ гръцкото духовенство, но такава община не е бивала легализирана предъ султанскитѣ правителства. Църквитѣ сж били строени не за нуждитѣ на незначителното число йонийци и елини въ България и нейната „морска столица“ Варна, а из ключително за нуждитѣ на пра вославното население въ града и околностьта, *което споредъ свидетелството на гърка Вретосъ, е било българско* Последнятъ пише, че по него време (1849—50 год.) въ Варна *„православнитѣ християни“* имали 4 църкви, отъ които най-старата е била посветена на Св. Богородица. Тази църква е строена въ 1602 год, което се вижда отъ единъ надписъ гласящъ: *„Устрои се тоя х амъ на пресв наша Бого родица съ помощь и разноски на всичи благочестиви християни на тоя градъ 1602 г.* Е добре, самъ Вретисъ, гръцки консулъ, твърди, че до 1840 год. въ Варна освенъ архиерея само 3—4 чорбаджии (primats) говорѣли гръцки. Цѣлото останало *православно население надъ 6000 души не е знаело гръцки езикъ, значи било е българско. За него и отъ него сж били сградени църк витѣ, а не за 3 4 примати.* Въпреки забраната на духовен ството да не се допуща славянски езикъ въ ц ъ р к в и т ѣ, пакъ се е чело на такъвъ (глед. „Духовна култура“ Икономъ Конст. Джновски стр. 121 т. V) и сж проникнали тамъ икони съ славянски надписи. Тъй напримѣръ въ бившата митрополска църква св. Атанасий има икони съ български надписи отъ 1856 години. Последната е била подарена отъ кожухарското еснафско сдружение: „Рефетъ“ кожухарски, рука писа захария Цанъо утъ Трѣвна“.

Трѣбва да се подчертае, че Цариградскиятъ Вселенски Патриархъ, макаръ гръкъ, не е бивалъ частно-гръцки духовенъ началникъ, а такъвъ на цѣло то православно население, тъй както папата който е италия нецъ, е духовенъ пастиръ на цѣлия католически свѣтъ. Но това не може да значи, че Парижката Св. Богородица е италианска. Това ще е абсурдъ, до какъвто искатъ да доведатъ Почитаемата Комисия нѣколци на гърц , изселници отъ Варна.

(Следва).

Печатница Добри Тодоровъ

Борисъ Поповъ.

Библиотеки и библиотечно дѣло.

Продължение отъ бр. бр. 185—188.

Библиотечна класификация.

Библиотечната класификация е най важната и сжщевремено най-трудната часть отъ библиотечната наука, въ която се спъватъ всички недостатъчно посветени въ работата си библиотекари. Отъ правилностьта или погрѣшностьта на класирането на библиотечнитѣ книги зависи цѣлата стройность, логичность, лесноизползуемость и нагледность на библиотечния книженъ инвентаръ. За правилно класиране, както и за добра каталогизация е нужна енциклопедична библиотечната научна подготовка, основно познаване на наука, състояща се отъ хиляди правила и особено библиотекарско чутье, придоби ващо се следъ дълга практика или занимание съ библиографични и библиотечни въпроси.

Класификацията на *поня тията* е характеристична чер та на човѣшкото съзнание. Въ всѣки моментъ човѣкъ, на какъвто развитие и да се намира, търси както сходнитѣ, така и отличителнитѣ приз наци на предметитѣ и съоб разно съ тѣхъ опредѣля отно шенията имъ. Да се класифи цират понятията значи да се вникне въ сжщностьта имъ и се опредѣли мѣстото имъ въ сумата на човѣшкитѣ зна ния. Най добрата дефиниция на класификацията е: разпре дѣление на предметитѣ отъ външния свѣтъ, както и на човѣшкитѣ понятия за тѣхъ и на взаимнитѣ имъ отноше ния споредъ тѣхнитѣ сходства и различия:

Класификацията споредъ Дж Стюардъ Миль е средство за най-съвършеното организиране на нашия умъ, тъй щото идеитѣ да могатъ да ни придружаватъ или да следватъ една подиръ друга по начинъ, че да имаме най голѣма власть надъ придобитото вече знание и най-лесно да придобиваме ново, по голѣмо. Съ огледъ на тѣзи цели общата задача на класификацията може да се изрази по следния начинъ: да ни научи да мислимъ за предметитѣ въ такива групи, а за групитѣ въ такъвъ редъ, щото най добре и най лесно да запомняме и утвърждаваме тѣхнитѣ закони. Класификацията приложена къмъ библиотекитѣ може да се опредѣли като изкуство да се събиратъ, подреждатъ и разпредѣлятъ книгитѣ. Библиотечната класификация почива на логичната класификация, която отъ своя страна се базира на опредѣлени логически термини или предикабилии на брой петь: родъ, видъ, раз лика, свойство и случаенъ признакъ, както и на тъй нареченото „Порфириево дърво“, образецъ на логична класифи кация, на гръцкия философъ логикъ Порфирий.

Споредъ Ричардсонъ науч ната библиотечна класификация трѣбва да спазва следнитѣ принципи: 1. Да следва толкова точно, колкото е възможно естественния редъ на нѣщата Отъ всички класификации най добрата и най-удобната е тази, която следва еволюционно историческия редъ на нѣщата. 2. Библиотечната класификация трѣбва да бжде развита до най-голѣми под робности. 3. Трѣбва да е снабдена съ нотации, позволяващи неопредѣленъ брой разпредѣления — като напр. десетичната 4. Да е снабденъ съ под робенъ указатель 5. Стойностьта на библиотечната класификация се увеличава пропорционално съ удобството ѝ при употрѣбата. Сжществуватъ петь вида класификации: 1 Философска или научна, 2. Педагогична, изградена съ образователна цель, 3. енциклопедична; 4. библиографична и 5. библиотечна Философски класификации сж създали Ог юстъ Контъ, Спенсеръ, Бе конъ, Просперъ Маршанъ и др. извѣстни библиографични и библиотечни класификации почиватъ на нѣкоя отъ философскитѣ класификации съ преработка, съобразно съ специфичнитѣ изисквания.

Сжществуватъ твърде много класификационни системи (около 200), но всичкитѣ могатъ да се сведатъ къмъ два типа: азбучни и систематични И еднитѣ и другитѣ могатъ да бждатъ съ или безъ обозначения (нотации), които отъ своя страна биватъ цифрови, буквени или смесь отъ букви и цифри.

Първата известна библиотечна класификация е тази на Калимахусъ, библиотекаръ къмъ 650 г пр Хр. на Александрийската библиотека. Той е подрѣждалъ книгитѣ споредъ авторитѣ и класификацията му се състояла отъ 6 отдѣла: поети, законодатели, философи, историци, оратори и други.

(Следва)

Добри К Атанасовъ

Налага ли се отстраняването на утайката отъ вината. Претакане.

Преди да започна разглеждането на въпроса отъ научна гледна точка и неговото прак тично приложение, първо ще спомена нѣколко думи за качеството на виното и неговото значение въ търговско отно шение.

Много пжти бѣ повдиганъ въ проса за износъ на българскитѣ вина, въпросъ, който безспорно интересува болшинството отъ нашитѣ производители, обаче винаги е оставалъ и ще остава

може би още р е д и ц а години *не разрешенъ*, поради простата причина, че нашитѣ вина, макаръ и приготвени отъ доброкачественъ материалъ, материалъ, за който съ право ни завиждатъ много отъ винарскитѣ страни, но все таки пакъ не могатъ да задоволятъ вкуса на чуждата консумативна публика За да се постигне, обаче известно разрешение по въпроса, дългъ се налага на всѣки производитель, щомъ желае той да защити интереситѣ си, да се справи предварително съ редица въпроси по отношение винарствуването, освенъ това да се справи съ вкуса на консумативната публика, защото купувача и респективно консуматора сж, които днесъ диктуватъ пазарнитѣ цени на вината, а не производителя. Справимъ ли се съ това, сигурни да бждемъ че разрешението на въпроса ще настжпи по-скоро, а наредъ съ това ще се улесни и затруднено*то положение*, въ което е поставенъ днесъ нашиятъ производитель-лозарь Другъ е случая, обаче у насъ по отношение вкуса на консумативната публика, която не е тъй претенциозна или по скоро тя нѣма установенъ вкусъ, а лесно възприема всичко що й се поднася. Поради тази, така да се каже, безпретенциозность на публиката, нашитѣ винари не обръщатъ толкова внимание при приготовляването на вината У насъ рѣдко се приготовляватъ типови вина, рѣдко обръщаме внимание върху съставнитѣ части на мѣста или виното преди и следъ ферментацията. Но за да имаме днесъ доброкачествени, трайни и по вкусъ равни на чуждитѣ вина, трѣбва да обръщаме особенно внимание на неговитѣ съставни части, да бждатъ тѣ въ пълна хармония, или ако имаме липса или въ по-малки количества на нѣкой отъ тѣхъ да се добавятъ, и освенъ това вината ни да бждатъ добре обработени, или съ една дума трѣбва винаги да имаме като ржководитель принципитѣ при модерното винарство, които да бждатъ строго и на време прилагани.

Сега ще пристжпя къмъ разглеждането на въпроса по обработиата на вината или предстоящитѣ работи следъ ферментацията и голѣмия доливъ.

Истакане вината отъ ферментационнитѣ сждове.

Претакания.

Следъ преустановяването на бурната ферментация и следъ испълване на оставеното правно пространство въ бъчвитѣ презъ време на ферментацията, между срещащите се и заслужаващи особенно внимание работи е *истакането на виното отъ ферментационнитѣ сждове и претакането.* Една отъ главнитѣ цели на истакането и претакането е да отдѣлиме чистото вино отъ калта (утайката). Друга пъкъ цель споредъ нуждитѣ е да вкараме въздухъ въ младитѣ вина. Споредъ нуждитѣ и начинитѣ, по които извършваме споменатитѣ манипулации—претаканията, за разлика едно отъ друго, ги дѣлиме главно на две: открити и закрити. При първитѣ даваме достжпъ на въздуха, а при вторитѣ винаги се стремиме доколкото е възможно да се избегне съприкосновението на въздуха съ течността. Младитѣ вина претакаме винаги така, че презъ този процесъ да става съприкосновение на течността съ въздуха, а старитѣ или миналогодишнитѣ вина винаги закрито, За да ни стане по ясна ползата отъ поменатитѣ по-горе претакания и изобщо отлъчването на младитѣ вина следъ бурната ферментация отъ калта, ще спомена нѣколко думи за състава на последната и лошото й влияние върху качеството на виното, когато тя остава заедно съ него до консумирането му.

Първата кал (утайка), която се утаява следъ преустановяването на ферментацията, се състои главно отъ калиевъ и калциеви тартарати, органически материяли, ферменти и частици отъ гроздето. Често пжти, обаче, къмъ споменатия съставъ на калта освенъ виненитѣ ферменти намираме и такива на болести, които при всѣки удобенъ моментъ сж готови да инфектиратъ младото вино. Всички тия материали, ако се държатъ следъ утаяването имъ заедно съ виното, беспорно влиятъ вредно върху качеството и неговото здравословно състояние. Вѣрванията на старитѣ хора, че съ отлъчването на виното отъ калта или така както казватъ тѣ отъ „майката" винаги подобни вина отнявали и че калта хранѣла виното, сж погрешни. Даже ако и не сжществуваха болестни ферменти въ калта, съприкосновението съ нея предава на виното лошъ дъхъ — на каль. Изобщо причинитѣ за всевъзможнитѣ дъхове, които добиватъ днесъ нашитѣ вина, съ изключение на такъвъ добитъ отъ не добре почистени сждове, не трѣбва да диримe другаде, освенъ въ това, че виното стои презъ цѣлото време, до като бжде консумирано заедно съ калта.

Този дъхъ се дължи главно на разлаганията, които ставатъ въ самия виненъ ферментъ, като отдѣля съединението съ неприятни миризми. Отъ всичко това виждаме, че държанието на кал ьта заедно съ виното е вредно и ето защо отлъчването трѣбва да стане незабавно следъ ферментацията и утаяването. Това е особенно вредно за червенитѣ вина, калта на които съдържа винаги болестни микроби, навлѣзли презъ време на ферментацията, понеже тия вина у насъ обикновенно ферментиратъ на открито, течността е винаги въ съприкосновение съ въздуха и по този начинъ всички тия микромиазми, които биха причинили по късно разни тѣ заболявания на виното, навлизатъ въ него. Нуждата отъ въздухъ на младитѣ вина следъ ферментацията и утаяването на първата утайка е голѣма Между многото съставни части на виното имаме и такива материяли, които въ присжтствието на кислорода отъ въздуха, даденъ презъ време на претакането, се окисляватъ и преминаватъ отъ дотогавашното си разтворимо състояние въ неразтворими, като, по късно отъ собствената си тяжесть се утаяватъ на дъното на сжда. Тия материяли, които отъ действието на кислорода се промѣняватъ, не сж още окончателно известни, понеже изучаването имъ е съпроводено съ голѣми трудности. Една часть отъ тия материяли съставляватъ белтъчни, но има и други подобни на тѣхъ още непознати.

При първото претакане виното трѣбва да се проветрява още и заради това, за да отдѣлимъ образувалитѣ се презъ време на ферментацията неприятни съединение като сероводородъ, да се отдѣли въглената киселина и за увеличаване цвѣтътъ на червенитѣ вина като разтвореният въ виното серенъ двоокисъ се окисли.

Отъ казаното до тукъ относно благоприятното действие на въздуха върху младитѣ вина трѣбва да разбираме само за такива, добити отъ доброкачественъ, здравъ, нестрадалъ отъ разни видове болести, материалъ, Другъ е случая и особенно внимание трѣбва да се обръща на такива вина, добити отъ недоброкачественъ материалъ, страдалъ отъ болести. Въ такъвъ случай първото претакане безусловно, трѣбва да остане закрито или безъ достъпъ на въздухъ понеже всички вредни материяли, които биха причинили разни пречупвания на вината впоследствие достжпа на въздуха при откритото претакане — съ закрито ги унищожаваме. По късно, обаче следующето претакане на подобни вина трѣбва да стане пакъ открито.

Чрезъ претакане вината се стерилизиратъ отчасти, тъй като голѣма часть отъ вредитѣ ферменти се отстраняватъ. Числото на претаканията зависи отъ естеството на виното. Деликатнитѣ вина претакаме винаги повече пжти. На обикновеннитѣ вина, какъвто е случая съ нашенскитѣ, сж достатъчни три претакания. Опредѣляне времето на претаканията презъ първата година до голѣма степень зависи отъ изтакаването на виното отъ ферментационния сждъ, а то пъкъ отъ своя страна зависи, кога е направенъ гроздоберя и отъ качеството на гроздето. Колкото по-рано е извършенъ гроздоберя, толкова по-рано настжпва и времето на претакането и обратно, стига ферментацията да е била редовна и правилна.

Обикновено презъ първата година на младитѣ вина трѣбва да се направятъ отъ три до четири претакания.

Времето на претакането.

I-во Претакане въ началото на м-цъ декемврий или единъ месецъ следъ изтакането отъ ферментационния сждъ, едно отъ най-добритѣ времена на манипулация.

II-ро претакане презъ месецъ февруарий или м цъ мартъ изобщо преди започване на горещинитѣ.

III то претакане или така както го наричаме още и наложително преди гроздоберя, понеже всички вина до тогава намиращи се въ ферментационнитѣ помещения трѣбва да се отдѣлятъ, да се отстранятъ въ друго помѣщение за отлежаване, ако желаемъ всѣки моментъ да имаме чисто и годно за консумация вино.

Презъ втората година вината изискватъ вече по малко претакане и то закрити. Никога, обаче, всѣки производительтъ не трѣбва да прави претаканията безъ огледъ на времето, той винаги трѣбва да избира най подходящия за случая моментъ, като не допуска изъ предъ видъ тѣхното благоприятно влияние. Винаги трѣбва да подбира време тихо, ясно, съ високо барометрично налѣгане, понеже тогава вината се намиратъ въ най чисто състояние и освенъ това отъ действието на студоветѣ имаме отлъчване на винен камъкъ, като дребнитѣ кристали на последния отвличатъ съ себе си и разнитѣ микроорганизми, които плаватъ въ течността презъ това време, и освенъ това поради високото налѣгане тѣ се намиратъ въ *латентно състояние.*

И така отъ казаното видѣхме вредното влияние на калта, видѣхме ползата отъ отстраняването й и благоприятното действие на въздуха по отношение обработката на вината. Сега не остава нищо друго, освенъ да извършимъ всички споменати манипулации за запазването и добиване на вина съ приятенъ вкусъ безъ каквито и да било чужди дъхове.

СПИСЪКЪ

на лицата, които сж внесли разни общински приходи за времето отъ 15 ноември до 17 сжщи т. г. включително.

№ по ред	Име и пре име	Улица	Внесено за: Вода	Електрич	Канал	Смѣть	Пазарско право	Други равни
1	Н ци Ючорманski	Царибродска				936		
2	Еленска Търговска Банка	Оридска				1176		
3	Никола Хр. Велчевъ	6 Септември				500		
4	Мария Д Сиракова	I Линия	72(		368			
5	Свещ Наумъ Отцевъ	V „				500		
6	Н ци Иванъ Стояновъ	Македонска				100		
7	Панайотъ Коларовъ	„				260		
8	Димитрица Желѣзкова	„				80		
9	Василъ Коларовъ	„				281		
10	Коста Стефановъ	„				154		
11	Мария Димитрова	„				58		
12	Антонъ Календжиевъ	„				100		
13	„ „	„				102		
14	Пенка Димитрова	Раковска				500		
15	Анастасия П. Чернева	Страхилъ					308	
16	„ „ „	„					140	
17	Деспа Георгиева	Македонска				178		
18	Смарайда Ат. Стойкова	Владиславъ				336		
	16 XI							
19	Нико Парусияди	М. Търговска				120		
20	Н ци Ючорманski	Цариградска				684		
21	Архитектъ Костовъ	Софроний				256		
22	Елиясъ Геронъ	Габровска				330		
23	Атанасъ Г. Петковъ	„		200				
24	Владимиръ Христовъ	Лозарска		500				
25	Янко Славчевъ	Софроний				320		
26	Сиракянъ Язакянъ	20 Линия		410				41
27	Д ръ Бакърджиевъ	6 Септември			1000	378		
28	„ „	„	240		216			
29	Невѣнка Димитриева	Войнишка	810					81
30	Кирякъ Атанасовъ	Македонска				52		
31	Георги Панчевъ	„				264		
32	Н ци х Такоръ Месронянъ	Царь Борисъ					240	
33	„ „ „	„					240	24
34	„ „ „	„				1212		
35	Левонъ Бооовъ	Одесусъ	493			507		200
36	Марийка Кузманова	Миладинова	224			156		38
37	Никола Г. Януловъ	с. Кестричъ					60	
38	„ „	„					191	20
39	Иванъ С. Баковъ и Д. Калояновъ	Габровска	240		220	220		68
40	Юрданъ Ю. Тодоровъ	Цариградска				1188		
41	Халилъ Еф. Каварналж	Габровска				526		
42	Юрданъ Бърдучковъ	Македонска				49		
	17 XI							
43	Банка за Народенъ Кредитъ	Девня						36000
44	„ „ „ „	„						10000
45	Жакъ Ротъ	М Търговска				120		
46	Недю Марковъ	Девня	300					
47	Н ци Петръ Станевъ	Рачинска				316		
48	Домна х. Василева	„				96		
49	Миню Николовъ	Ботева					55	
50	„ „	„					60	
51	Георги Мускалиевъ	Бенковска				300		
52	Миланъ Змейковъ	Рачинска				141		
53	Кортева Карагьозова	„				354		
54	Магърдичъ Аведиковъ	„				96		
55	Артинъ Хаджолянъ	Шипченска	932					
56	Турско Училищно Настоятелство	Шуменска	400		280	1320		520
57	Стефанъ Петровъ	Асенова					140	

Варна, 17.XI.1928 година.

Съставилъ книговодитель: ИВ. РАДЕВЪ.